

Markedsrådet

Markedsrådets avgjørelse 16. desember 2022

Sak: 2022/1579

Klager: Tinde Energi AS

Prosessfullmektig: Advokat Henriette Solbakken Jørgensen
Advokatfirmaet Selmer AS

Innklaget: Forbrukertilsynet

Markedsrådets medlemmer: Selma Ilyas, Jens-Henrik Lien og Monica Viken

Sakens bakgrunn:

- (1) Saken gjelder klage over Forbrukertilsynets pålegg om at Tinde Energi AS (heretter «Tinde Energi» eller «klager») skal gi opplysninger og dokumentasjon knyttet til kunder de overtok fra GNP Energy Norge AS. Pålegget ble mottatt 27. oktober 2022 sammen med et varsel om løpende tvangsmulkt.
- (2) Sommeren 2022 solgte GNP Energy Norge AS aksjene i Tinde Energi til Henriksen Gruppen AS. Samtidig overførte GNP Energy Norge AS flere av sine kunder som hadde avtalen Folkepakka Garanti, herunder 1 549 privatkunder, til Henriksen Gruppen AS. Disse privatkundene ble først overført fra GNP Energy Norge AS til Henriksen Gruppen AS, før de så ble overført til Tinde Energi.
- (3) I forbindelse med salget av aksjene i Tinde Energi fra GNP Energy Norge AS til Henriksen Gruppen AS og overføringen av kunder fra GNP Energy Norge AS til Tinde Energi, mottok Forbrukertilsynet flere tips og klager fra forbrukere. Det samme gjorde Forbrukerrådet.
- (4) Forbrukerhenvendelsene kom både fra forbrukere som hadde fått overført sitt kundeforhold til Tinde Energi og forbrukere som allerede var kunder hos Tinde Energi før kundeoverføringen fant sted. Henvendelsene gjaldt primært manglende hensyn til avtalt pristak ved fakturering og oppsigelse av avtaleforholdet uten forvarsel eller gyldig oppsigelsesgrunn.
- (5) Forbrukertilsynet innhentet i forbindelse med saken diverse informasjon fra Tinde Energi gjennom en rekke brev og informasjonspålegg gjennom høsten 2022.
- (6) I brev 9. oktober skrev klager at

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (7) «I utgangspunktet var det ca. 250 av kundene Tinde Energi overtok fra GNP Energy som ikke lenger hadde pristak ved overtakelsen. Dette gjelder både private og bedriftskunder. Som dokumentasjon fremlegges

Bilag 1 Liste over kundeavtalene»

- (8) Videre skrev klager, som svar på forespørsel om kundekorrespondanse, at

«Tinde Energi v/ CGI arkiverer ikke korrespondanse på en slik måte at dette enkelt kan hentes ut, uten å gjennomgå absolutt all kundekorrespondanse. Dette er en ekstremt tidkrevende prosedyre, som ikke er forholdsmessig ut fra Forbrukertilsynets forespørsel.»

- (9) I brev 17. oktober 2022 ba Forbrukertilsynet Tinde Energi om å sette sammen en liste over de privatkunder de overtok fra GNP Energy Norge AS med informasjon om blant annet kundenes navn, målepunkt-ID og hvorvidt de fortsatt var kunder hos Tinde Energi eller ikke.

- (10) Dette kravet ble avslått av Tinde Energi i e-post av 26. oktober 2022. Begrunnelsen for avslaget lød:

- (11) «Tinde Energi har ikke mulighet til å fremlegge den etterspurte listen, da Tinde Energi ikke er i besittelse av noen slik liste. Den listen Tinde Energi mottok av GNP Energy Norge da kundene ble overdratt er allerede oversendt til Forbrukertilsynet (bilag 1 til brev av 9. oktober 2022). Det fremgår av listen hvilken kundetype det er snakk om, EAN ID, eventuelt pristak og hvor lenge pristaket varer.»

- (12) Forbrukertilsynet besluttet 27. oktober 2022 å pålegge Tinde Energi å fremlegge nevnte opplysninger og dokumentasjon. Samtidig ble det varselet om ileggelse av løpende tvangsmulkt dersom pålegget ikke ble etterkommet. I pålegget om å gi opplysninger og dokumentasjon i saken ble det bedt om følgende:

«a) En liste over alle privatkunder med pristaksavtale som ble overdratt fra GNP Energy Norge AS til Henriksen Gruppen AS. Listen må vise hvilke av disse privatkundene som fremdeles har den overdratte pristaksavtalen med Tinde Energi AS og hvilke av disse privatkundene som ikke lenger har den overdratte pristaksavtalen med Tinde Energi AS, uavhengig av årsaken til at avtalen er opphørt (utløp eller oppsigelse fra en av partene). Listen må som inneholde navn på alle privatkundene, deres målepunktnummer og målepunkt-ID. For ordens skyld presiserer vi at listen skal inneholde en oversikt over hvilke av privatkundene som Tinde Energi AS overtok fra GNP Energy Norge AS som fortsatt er kunder hos Tinde Energi AS, og hvem som ikke lenger er kunder hos Tinde Energi AS uavhengig av årsaken til at kundeforholdet ble avsluttet. Listen bør helst sendes oss i Excel-format, men dette er ikke et krav dersom dette er teknisk svært byrdefullt.»

- (13) Det ble i tillegg bedt om:

«b) Forbrukertilsynet ber dere oppgi eksakt antall kunder som dere i perioden etter 1. juli 2022 har meldt inn til nettselskaper at er sagt opp som kunde av Tinde Energi AS. Dette omfatter også kunder som har fått sagt opp sitt avtaleforhold grunnet «misforståelse / teknisk feil».

c) Forbrukertilsynet ber dere dokumentere denne «misforståelsen / tekniske feilen» dere omtaler i deres svarbrev av 9. oktober 2022 punkt m. I samme punkt omtaler dere en fil, vi ber om å få denne tilsendt.

d) Forbrukertilsynet ber om dokumentasjon som viser hva Tinde Energi AS har gjort for å rette opp i feilen overfor kundene som feilaktig har fått sagt opp sitt avtaleforhold med Tinde Energi AS.»

- (14) Tinde Energi påklaget pålegget i brev 29. oktober 2022, og mente blant annet at de hadde sendt inn den nødvendige listen og at det kun var navn på kundene og målerpunktnummer som manglet ut fra det Forbrukertilsynet hadde bedt om.
- (15) Pålegget ble gitt et justert innhold 7. november 2022, ved at det ikke lenger var nødvendig å gi informasjon om «[e]ksakt antall kunder som dere i perioden etter 1. juli 2022 har meldt inn til nettselskaper at er sagt opp som kunde av Tinde Energi AS». Samtidig ble Tinde Energi orientert om at Forbrukertilsynet hadde fattet vedtak om løpende tvangsmulkt på 10 000 kroner for hver dag pålegget ikke ble etterkommet.
- (16) Forbrukertilsynet har vurdert klagen, men opprettholdt pålegget. Forbrukertilsynet anfører i sammendraget til Markedsrådet at filen som klager anfører er inngitt aldri ble sendt som vedlegg til brev 9. oktober 2022. Klagen ble oversendt Markedsrådet ved ekspedisjon 7. november 2022, og partene ble deretter gitt frist for eventuelle ytterligere bemerkninger i saken.
- (17) Saken ble behandlet på Teams-møte i Markedsrådet 13. desember 2022.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (18) Pålegget må anses å være uforholdsmessig. Dette begrunnes med at listen som ble oversendt til Forbrukertilsynet oppfyller alle kravene stilt av tilsynet, foruten navn og målepunktnummer. Forbrukertilsynet har ikke begrunnet hvorfor disse opplysningene er nødvendige for at tilsynet skal kunne «utføre sine gjøremål etter loven», jf. mfl. § 34 første ledd. Disse opplysningene må anses som irrelevante for tilsynets saksbehandling og det vil være særdeles byrdefullt å fremskaffe, som følge av flere dagers manuelt arbeid.
- (19) Påleggets punkt b-d) er tilfredsstillende besvart. Forbrukertilsynets ytterligere spørsmål fremstår som en fiskeekspedisjon, i et forsøk på å finne utilfredsstillende dokumentasjon som kan gi grunnlag for et eventuelt vedtak mot selskapet.
- (20) Det bes uansett om utsatt iverksettelse av vedtaket om tvangsmulkt.

Forbrukertilsynet har i det vesentlige anført:

- (21) Vedtaket er forholdsmessig. Informasjonen som er etterspurt er opplysninger og dokumentasjon selskapet er lovpålagt å ha, eller opplysninger og dokumentasjon det er naturlig at et selskap har, og skalsikre at saken er best mulig opplyst. Etter mfl. § 34 første ledd plikter enhver å gi Forbrukertilsynet de opplysninger som tilsynet krever for å kunne utføre sine egne gjøremål etter loven, herunder opplysninger som er nødvendige for å vurdere om en handelspraksis er urimelig.

Markedsrådets vurdering:

- (22) Markedsrådet kan ikke se at klager har påklaget vedtaket om tvangsmulkt. Markedsrådet skal derfor kun ta stilling til om informasjonspålegget av 27. oktober 2022 er gyldig. Klagen er også oversendt før Forbrukertilsynet traff vedtak om tvangsmulkt.
- (23) Forbrukertilsynets informasjonspålegg er gitt med hjemmel i markedsføringsloven § 34 første ledd. Det følger av denne bestemmelsen at
- «Enhver plikter å gi Forbrukertilsynet og Markedsrådet de opplysningene disse myndighetene krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven, herunder opplysninger som er nødvendige for å vurdere om en handelspraksis er urimelig. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig, innen en fastsatt frist. På samme vilkår som nevnt i første og annet punktum kan alle typer informasjon og bærere av slik informasjon kreves utlevert.»
- (24) Klager anfører at vedtaket er uforholdsmessig. Det er særlig vist til at formålet er oppnådd gjennom den informasjonen som er allerede inngitt, og at det vil være svært arbeidskrevende å innhente den etterspurte informasjonen.
- (25) Markedsrådet kan ikke se at det er grunnlag for å innfortolke en generell forholdsmessighetsbegrensning i norsk rett, slik klager synes å anføre. En adgang til å overprøve forvaltningens (i dette tilfellet underinstansens) skjønnsmessige vurdering av påleggets hensiktsmessighet og forholdsmessighet som ledd i lovlighetskontrollen, krever etter etablert høyesterettspraksis konkrete holdepunkter i hjemmelsgrunlaget, jf. f.eks. Høyesteretts vurdering i Rt-2008-560 avsnitt 48.
- (26) Det er i senere rettsavgjørelser fastholdt av Høyesterett at forholdsmessighetskrav til forvaltningsvedtak må følge av hjemmelsgrunlaget, se også Bernt, Norsk Lovkommentar: Forvaltningsloven, note 403.
- (27) Markedsrådet forstår faktum slik at det er uenighet om Forbrukertilsynet i det hele tatt har mottatt en fil som beskrevet over, eller om de kun har mottatt en ufullstendig liste. Dette er uansett ikke avgjørende for det Markedsrådet skal vurdere, da Forbrukertilsynet har mottatt en ufullstendig liste uten kundenavn, og har heller ikke mottatt den korrespondansen som er etterspurt. I denne saken har tilsynet mottatt tips og klager som tyder på at det kan foreligge brudd på flere bestemmelser i markedsføringsloven. Det skal mye til for at et pålegg kan anses som urimelig eller unødvendig fordi det er arbeidskrevende og oppleves som unødvendig, når det knytter seg til Forbrukertilsynets mulighet til å vurdere om markedsføringsloven er brutt i et slikt tilfelle. Forbrukertilsynet har forklart at de har behov for å få oversikt over det eksakte antallet kunder som har fått sagt opp sitt avtaleforhold, og hva klager har gjort for å rette opp i feilen overfor de berørte kundene. At kundene blant annet må identifiseres med navn fremstår som en naturlig konsekvens av dette.
- (28) Etter Markedsrådets oppfatning er det en slik sammenheng mellom pålegget og det Forbrukertilsynet ønsker informasjon om at det må anses som rimelig og nødvendig for at tilsynet skal kunne utføre sine gjøremål etter loven.
- (29) Begrunnelsesplikten etter forvaltningsloven § 14 er videre begrenset, og Markedsrådet legger til grunn at det er gitt en tilstrekkelig begrunnelse for beslutningen.

(30) Beslutning om utsatt iverksettelse treffes i eget brev.

Vedtak:

Markedsrådet fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk